

Słupsk, dnia 23 marca 2026 r.

**KRAJOWE
BIURO WYBORCZE
DELEGATURA W SŁUPSKU**

DSL.422.4.2026

PROTOKÓŁ

**z kontroli prawidłowości aktualizacji danych w Centralnym Rejestrze Wyborców
w gminie Debrzno od stycznia 2024 r. do 11 marca 2026 r.**

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miejski w Debrznie, ul. Traugutta 2, 77-310 Debrzno.

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest Pani Marta Urbańska, Burmistrz Debrzna.

Liczba pracowników zajmujących się prowadzeniem i aktualizacją Centralnego Rejestru Wyborców, w gminie: 2.

Osoby odpowiedzialne za prawidłowe prowadzenie Centralnego Rejestru Wyborców:

- Pani Marta Olkowska, Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,
- Pan Mirosław Gałęza, Inspektor ds. ewidencji ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Data przeprowadzenia kontroli: 11.03.2026 r.

Kontrola została przeprowadzona przez:

Ewelinę Misiak - starszego radcę w Krajowym Biurze Wyborczym Delegaturze w Słupsku, na podstawie upoważnienia nr 4/2026 z dnia 5 marca 2026 r., wydanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku.

Monikę Smorawską - specjalistę w Krajowym Biurze Wyborczym Delegaturze w Słupsku, na podstawie upoważnienia nr 5/2026 z dnia 5 marca 2026 r., wydanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku.

Podstawa prawna kontroli:

- art. 165 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. 2025 poz. 365),
- art. 187 § 1 w związku z art. 167 § 1 pkt 1 oraz 5 Kodeksu wyborczego,
- § 21 ust. 3 i 4 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. z 2011 r. Nr 26 poz. 286 ze zm.),
- § 2 ust. 1 w związku z § 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie współpracy organów prowadzących sprawy ewidencji ludności i wojewodów z Krajowym Biurem Wyborczym (Dz. U. 2023 poz. 1476).

Zakres kontroli:

1. Bezpieczeństwo i organizacja pracy,
2. Część A i B Centralnego Rejestru Wyborców,
3. Informacje o skreśleniu z Centralnego Rejestru Wyborców,
4. Reklamacje na nieprawidłowości w CRW,
5. Aktualizacja CRW,
6. Udostępnienie informacji z danych z CRW,
7. Sporządzanie i aktualizacja spisów wyborców,
8. Zaświadczenia o prawie do głosowania,
9. Pełnomocnictwa do głosowania,
10. Upoważnienia do podpisywania decyzji,
11. Inne ustalenia,
12. Wnioski kontrolne,
13. Zalecenia pokontrolne.

USTALENIA POKONTROLNE

1. Bezpieczeństwo i organizacja pracy

Pomieszczenie, w którym prowadzona jest obsługa CRW zostało odpowiednio zabezpieczone roletami i drzwiami antywłamaniowymi.

Na stanowisku pracy znajdują się (w formie papierowej oraz elektronicznej) niezbędne akty prawne dotyczące CRW i spisów wyborców oraz wyjaśnienia i wytyczne PKW.

Gmina posiada aktualną (1.12 z 17 kwietnia 2025 r.) wersję instrukcji do CRW.

Gmina posiada dostęp do platformy szkoleniowej pl.ID (szkolenia.obywatel.gov.pl).

Gmina posiada dostęp do CRW Zulip.

Gmina posiada dostęp do ITSM Atmosfera.

Czas pracy poświęcony na obsługę i aktualizację CRW wynosi około 2 godzin tygodniowo w okresie niewyborczym oraz 2 godzin tygodniowo w okresie wyborczym.

Nie odnotowano przypadków wystąpienia awarii systemu Centralnego Rejestru Wyborców ostatnich 12 miesiącach. Gmina nie zgłaszała żadnych incydentów związanych z brakiem dostępu do systemu. Użyteczność CRW zapewniła ciągłość realizacji zadań wynikających z przeznaczenia systemu.

Z przeprowadzonego wywiadu wynika, że pracownicy nie odbyli szkolenia z obsługi CRW w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

2. Część A i B Centralnego Rejestru Wyborców

Czynności kontrolne w przedmiotowym zakresie obejmowały weryfikację następujących elementów:

- kompletności danych ujmowanych w CRW, zgodnie z treścią art. 18a § 1 oraz art. 18a § 3 Kodeksu wyborczego,
- prawidłowości przeprowadzenia postępowań administracyjnych potwierdzających faktyczne stałe zamieszkanie, zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego,
- poprawności podstawy prawnej wydawanych decyzji administracyjnych,
- zachowania terminów przewidzianych na wydanie decyzji.

2.1 Część A Centralnego Rejestru Wyborców

W latach objętych kontrolą wydano 32 decyzje o ujęciu w stałym obwodzie głosowania.

W tym okresie nie wydano decyzji odmownych o ujęciu w stałym obwodzie głosowania.

Procedury przyjęte przed wydaniem decyzji o ujęciu wyborcy w stałym obwodzie głosowania obejmują następujące czynności:

1. Złożenie wniosku o ujęcie wyborcy w stałym obwodzie: osobiście, listownie lub elektronicznie (za pośrednictwem gov.pl, używając profilu zaufanego, e-dowodu lub certyfikatu kwalifikowanego). Wniosek powinien zawierać:
 - imię i nazwisko, numer PESEL, obywatelstwo i numer dokumentu tożsamości,
 - oświadczenie o stałym zamieszkanu pod określonym adresem,
 - dołączenie wyjaśnień i dokumentów potwierdzających faktyczne zamieszkiwanie w danej gminie (np. umowa najmu, rachunki).
2. Potwierdzenie wpływu wniosku poprzez rejestrację w systemie kancelaryjnym urzędu.
3. Termin wydania decyzji – wójt (lub wójt, prezydent) ma 5 dni na rozpatrzenie wniosku, zgodnie z art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego.
4. Weryfikacja faktycznego miejsca zamieszkania – organ bada, czy wnioskodawca rzeczywiście stale zamieszkuje pod wskazanym adresem i gromadzi odpowiednie dokumenty (np. oświadczenia sąsiadów, rachunki), zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego.
5. Odbiór decyzji – może być odebrana przez wnioskodawcę osobiście, wysłana za pośrednictwem poczty lub przekazana przez ePUAP.

W odniesieniu do punktu 1 ww. procedury, jednostka kontrolowana spełnia wszystkie wymogi. Wnioski składane na piśmie wg wzoru wskazanego w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie wzorów wniosków o ujęcie w obwodzie głosowania, skreślenie wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców, zmianę miejsca głosowania oraz wzoru i sposobu ewidencjonowania zaświadczeń o prawie do głosowania (Dz.U. 2025 poz. 1495). Wnioski dostarczane osobiście lub wypełniane na miejscu.

Odnośnie punktu 2 – 4 z **przedmiotowych spraw nie zawierały pieczęci wpływu** potwierdzającej rejestrację wniosków w systemie kancelaryjnym urzędu, pozostałe wnioski zostały sporządzone przez urzędnika w obecności wyborcy bezpośrednio w systemie teleinformatycznym, a co za tym idzie data złożenia wniosku wynika z systemowego wydruku.

Odnośnie punktu 3 – wszystkie skontrolowane decyzje zostały wydane zgodnie z art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego, tj. w okresie 5 dni od daty wpływu.

Odnosnie weryfikacji faktycznego miejsca zamieszkania sformułowanego w punkcie 4, kontrola wykazała nieprawidłowości polegające na niewystarczającym udokumentowaniu przez wnioskodawcę stałego zamieszkania na obszarze danej gminy. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 5 pkt 9 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, przez stałe zamieszkanie należy rozumieć zamieszkanie **w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu**.

W kontekście zacytowanego przepisu – **poniżej przedstawiono sprawy, które nie zawierały wystarczającej dokumentacji stanowiącej uzasadnienie wniosku:**

- Decyzja USC.SO.5115.2.2024 – oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja nie zawierała dokumentacji potwierdzającej stałe przebywanie przez wyborcę pod wskazanym adresem. W związku z powyższym wydanie pozytywnej decyzji dot. dopisania wyborcy na wniosek nie było poprzedzone postępowaniem sprawdzającym.
- Decyzja USC.SO.5115.5.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała jedynie jedną ze stron rozliczenia sprzedaży energii elektrycznej. W dokumencie był podany adres, ale nie było danych osoby na którą jest zawarta umowa. W związku z czym nie jest to potwierdzeniem przebywania przez osobę wnioskującą pod wskazanym adresem.
- Decyzja USC.SO.5115.6.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała jedynie jedną ze stron rozliczenia sprzedaży energii elektrycznej. W dokumencie był podany adres, ale nie było danych osoby na którą jest zawarta umowa. W związku z czym nie jest to potwierdzeniem przebywania przez osobę wnioskującą pod wskazanym adresem.
- Decyzja USC.SO.5115.12.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała umowę najmu lokalu bez podpisów osób zainteresowanych (najemcy i najmującego). W związku z czym dokument taki nie może być wiarygodną podstawą do wydania pozytywnej decyzji. Sprawa nie zawierała również służbowej notatki, która byłaby poświadczeniem oraz dowodem miejsca stałego przebywania osoby wnioskującej o dopisanie do spisu wyborców.
- Decyzja USC.SO.5115.14.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała decyzję w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego dotyczącego podatku od gruntów. Adresatem pisma jest inna osoba, niż osoba składająca wniosek o dopisanie do rejestru wyborców. W związku z czym wydanie pozytywnej decyzji nie jest uzasadnione postępowaniem sprawdzającym.
- Decyzja USC.SO.5115.20.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała jedną stronę korespondencji bankowej PKO BP dotyczące aktywacji karty płatniczej. Dokument jest adresowany na lokalizację podaną przez wnioskodawcę, lecz nie jest wystarczającym źródłem potwierdzającym fakt przebywania pod wskazanym adresem.
- Decyzja USC.SO.5115.23.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała dokument sprzedaży internetowej w której nabywcą jest osoba wnioskująca o dopisanie do spisu. O ile adres na dokumencie jest zgodny z adresem na wniosku, o tyle dokument taki jest niewystarczający do wydania pozytywnej decyzji.
- Decyzja USC.SO.5115.24.2024 - oprócz wypełnionego wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców, dokumentacja zawierała dowód rejestracyjny auta osobowego. Właścicielem dokumentu jest osoba wnioskująca, adres podany w dokumencie również jest

zgodny z podaną lokalizacją na wniosku. Jednak załączenie dowodu rejestracyjnego jako potwierdzenie stałego miejsca przebywania jest niewystarczające do wydanie pozytywnej decyzji dot. wpisania wyborcy na wniosek do stałego rejestru wyborców.

W tym miejscu przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego „**Wójt przed wydaniem decyzji (...), jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowania spełnia warunki stałego zamieszkania pod adresem wskazanym we wniosku**”.

Odnośnie punktu 5 - **w dwóch badanych sprawach brak potwierdzenia odbioru decyzji**, co oznacza niemożność stwierdzenia, czy decyzja została skutecznie doręczona stronie. W toku kontroli nie udało się ustalić, czy w/w w ogóle nie zostały doręczone, czy dokumenty doręczenia istnieją, ale nie zostały dołączone do sprawy.

2.2 Część B Centralnego Rejestru Wyborców

Ilość wydanych decyzji o ujęciu w stałym obwodzie głosowania w latach objętych kontrolą: 0.

Ilość decyzji odmownych o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w latach objętych kontrolą: 0.

Do jednostki kontrolowanej nie wpłynęły dokumenty w języku obcym, a tym samym tłumaczenia przysięgłe były zbędne.

3. Liczba zawiadomień z sądów o pozbawieniu wyborców praw wybierania.

Zgodnie z treścią art. 21 Kodeksu wyborczego, do Urzędu Miejskiego w Debrznie nie wpłynęła żadna informacja o pozbawieniu prawa wybierania z przyczyn określonych w art. 10 § 2.

4. Reklamacje na nieprawidłowości w CRW

W okresie objętym kontrolą nie wniesiono reklamacji na nieprawidłowości w CRW.

5. Aktualizacja CRW

Aktualizacja Centralnego Rejestru Wyborców w Urzędzie Miejskim w Debrznie prowadzona jest na bieżąco.

Zgodnie z art. 18c Kodeksu wyborczego dane z części A Centralnego Rejestru Wyborców, o których mowa w art. 18a § 1, usuwa się niezwłocznie w przypadku śmierci lub utraty obywatelstwa polskiego. Usunięcie danych w przypadkach, o których mowa wyżej, następuje na podstawie przekazanej przez rejestr PESEL informacji o zarejestrowaniu zdarzenia zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 18a § 1 pkt 1-5, w rejestrze PESEL następuje ich automatyczna aktualizacja w Centralnym Rejestrze Wyborców.

Meldunki kwartalne w latach 2024-2026 były na bieżąco wykonywane przez ewidencję ludności w Urzędzie Miejskim w Debrznie.

6. Udostępnianie informacji o danych z CRW

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano wpływu wniosków wyborców o udostępnienie danych z CRW, o których mowa w art. 36 Kodeksu wyborczego.

7. Sporządzanie i aktualizacja spisów wyborców

Ostatnimi wyborami, dla których sporządzono spisy wyborców były Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzane na dzień 18.05.2025 r. Spis osób uprawnionych do udziału w wyborach sporządzony został automatycznie. Po pobraniu, spis został zaktualizowany zgodnie z obowiązującymi przepisami. Inspektor ds. ewidencji ludności w Urzędzie Miejskim w Debrznie stwierdził, iż nie wystąpiły problemy z aktualizacją, generowaniem, pobieraniem, drukowaniem spisów wyborców oraz raportów zmian przed wyborami. W tym zakresie nie wpłynęły skargi od wyborców.

8. Zaświadczenia o prawie do głosowania

Przed wyborami na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonymi na dzień 18.05.2025 r. (głosowanie ponowne 01.06.2025 r.) wydano łącznie 181 zaświadczeń o prawie do głosowania.

Wszystkie wnioski o wydanie zaświadczenia do głosowania oraz zaświadczenia o prawie do głosowania - zgodnie z art. 32 § 5 Kodeksu wyborczego zawierały wymagane dokumenty. Z otrzymanych informacji wynika, iż zaświadczenia były wydawane niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosków.

9. Pełnomocnictwa do głosowania

Przed ostatnimi wyborami udzielono łącznie 8 pełnomocnictw do głosowania.

Wszystkie wnioski o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania - zgodnie z art. 56 § 3 Kodeksu wyborczego zawierały wymagane dokumenty.

10. Upoważnienia do podpisywania decyzji / dostępu do CRW

W kontrolowanych sprawach decyzje w sprawie ujęcia w stałym obwodzie głosowania zostały podpisane przez Burmistrza Debrzna.

Upoważnienie do korzystania z CRW posiada 2 pracowników:

- Upoważnienie Nr 15/2020 z dnia 1.10.2020 r. do prowadzenia rejestru wyborców, spisu wyborców, wydawania decyzji o wpisaniu bądź odmowie wpisu do rejestru wyborców, wydawania postanowień i zaświadczeń udzielone na czas nieokreślony Panu Mirosławowi Gałęza, inspektorowi ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej Urzędu Miejskiego w Debrznie.

- Upoważnienie Nr 16/2020 z dnia 1.10.2020 r. do prowadzenia rejestru wyborców, spisu wyborców, wydawania decyzji o wpisaniu bądź odmowie wpisu do rejestru wyborców, wydawania postanowień i zaświadczeń udzielone na czas nieokreślony Pani Marcie Olkowskiej, Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miejskiego w Debrznie.

11. Inne ustalenia

W Urzędzie Miejskim w Debrznie nie wystąpiły inne trudności w związku z użytkowaniem Centralnego Rejestru Wyborców. W toku kontroli nie wniesiono dodatkowych uwag.

12. Wnioski Końcowe

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w Urzędzie Miejskim w Debrznie Centralny Rejestr Wyborców jest prowadzony i aktualizowany w sposób poprawny.

Jednakże kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie prowadzenia postępowania sprawdzającego, poprzedzającego wydanie przez Burmistrza decyzji o ujęciu wyborcy w stałym obwodzie głosowania. Ustalono, że wydawane decyzje o ujęciu w stałym obwodzie głosowania, posiadały niekompletną dokumentację lub zawierały uchybienia proceduralne.

Szczegółowe informacje i zastrzeżenia zawarte zostały w punkcie 2.1 protokołu z kontroli.

14. Zalecenia pokontrolne

- Niezwłoczne podjęcie działań sprawdzających, czy gmina wykonuje czynności z art. 18 Kw oraz czy osoby wnioskujące o ujęcie w stałym obwodzie głosowania we wszystkich przytoczonych sprawach spełniają warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy, w celu zweryfikowania trafności wydanych decyzji pozytywnych dokumentując jak w postępowaniu administracyjnym.
- Przed wydaniem decyzji o ujęciu wyborcy w stałym obwodzie głosowania, konieczne są dodatkowe bezwzględne działania weryfikujące występowanie łącznie dwóch przesłanek faktycznych: przebywania w znaczeniu fizycznym pod wskazanym adresem i zamiar stałego pobytu. Należy pamiętać o udokumentowaniu postępowania sprawdzającego (notatki służbowe, rachunki za prąd, umowa najmu, podatek od nieruchomości, PIT, umowa o pracę, wyciąg z CEIDG potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy itp.). Zgodnie z wyjaśnieniami Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 września 2017 r. (sygn. ZPOW-421-3/17), zasady sprawdzania spełnienia warunku stałego zamieszkania powinien ustalić organ prowadzący rejestr we własnym zakresie, pod warunkiem, że sprawdzenie nie będzie naruszało przepisów innych ustaw i umożliwi wydanie decyzji o ujęciu lub odmowie ujęcia wyborcy w stałym obwodzie głosowania.
- Potwierdzenie wpływu pieczęcią urzędową każdego wniosku, który został zarejestrowany w punkcie kancelaryjnym Urzędu.
- W przypadku, gdy wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowania wpłynie do Urzędu za pomocą platformy ePUAP - decyzja, wg procedur właściwych dla elektronicznego trybu komunikacji- powinna być dostarczona tą samą drogą elektroniczną, chyba że strona wyraźnie zażąda innej formy.
- Stosowanie się do obecnych oraz przyszłych wyjaśnień Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie aktualizowania Centralnego Rejestru Wyborców.

Na ustalenia niniejszej kontroli przysługuje kontrolowanemu złożenie uwag w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu.

Jednocześnie organ zobowiązany jest w terminie 21 dni od dnia otrzymania protokołu na realizację zaleceń pokontrolnych oraz poinformowanie jednostki kontrolującej o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

ze strony jednostki kontrolowanej:

BURMISTRZ

Marta Urbanińska
Marta Urbanińska

Kierownik jednostki kontrolowanej

Krzysztof Głogoz

Osoba prowadząca rejestr wyborców

ze strony Krajowego Biura
Wyborczego Delegatury w Słupsku:
DIREKTOR DELEGATURY
Krajowego Biura Wyborczego
w Słupsku

Witold Niemkiewicz
Witold Niemkiewicz

Dyrektor Delegatury Krajowego
Biura Wyborczego w Słupsku

Misiak

Ewelina Misiak

Straszy Radca - kontrolujący

Smorawska

Monika Smorawska
Specjalista - kontrolujący

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden z przeznaczeniem dla jednostki kontrolowanej.

Podpisany elektronicznie przez
Witold Jacek Niemkiewicz
23.03.2026
9:45:47 +01'00'